

Datum
2024-04-10**Diarienummer**
M-2024-232Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Hanna Nilsson

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Svar på remiss från Trafikverket om åtgärdsprogram för omgivningsbuller 2024–2028

Ärendet

Trafikverket har remitterat ett förslag till åtgärdsprogram för omgivningsbuller 2024–2028, enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Förslaget omfattar åtgärder mot buller och vibrationsstörningar från statliga vägar och järnvägar samt Arlanda flygplats. Det föreslagna åtgärdsprogrammet ska ersätta tidigare åtgärdsprogram för tidsperioden 2019–2023.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden svarar på remissen för Danderyds kommuns räkning. Miljö- och stadsbyggnadskontoret har sammanställt ett förslag på remissvar enligt bifogat svarsformulär, som Trafikverket önskar att remissparterna använder (bilaga 1).

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden antar föreslaget remissvar och överlämnar det till Trafikverket som svar på remissen.

Bakgrund

Buller påverkar välbefinnandet och hälsan på många sätt. Trafik på väg och järnväg är den bullerkälla som berör flest människor i Sverige. Höga bullernivåer från trafiken medför negativa effekter på hälsa och välbefinnande, och minskad bullerexponering ger därför betydande hälsovinster. Även vibrationer kan ge upphov till störningar och påverka människors hälsa. Den sammantagna störningen ökar om boende utsätts för buller och vibrationer samtidigt. Nästan 20 procent av Sveriges befolkning (motsvarande 2 miljoner personer) utsätts för trafikbuller som är högre än riktvärdena utomhus, vid sina bostäder.

Trafikverket ska senast den 30 juni vart femte år ha kartlagt buller från vägtrafik vid vägar med en trafiktäthet på mer än tre miljoner fordon per år och tagit fram strategiska bullerkartor som visar bullersituationen under det närmast föregående kalenderåret. Trafikverkets nuvarande åtgärdsprogram för buller sträcker sig över tidsperioden 2019–2023 och Trafikverket har nu tagit fram ett förslag till nytt åtgärdsprogram för 2024–2028. Åtgärdsprogrammet ska enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller omfatta statliga vägar som under 2021 trafikerades med mer än tre miljoner fordon, samt statliga järnvägar som trafikerades med mer än 30 000 tåg. Dessutom omfattas flygplatsen Stockholm Arlanda Airport, som under 2021 hade mer än 50 000

Datum
2024-04-10Diarienummer
M-2024-232Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Hanna Nilsson

flygrörelser. Trafikverket har valt att utöka omfattningen av åtgärdsprogrammet till att innefatta all statlig väg och järnväg, samt även vibrationsstörningar i bostäder.

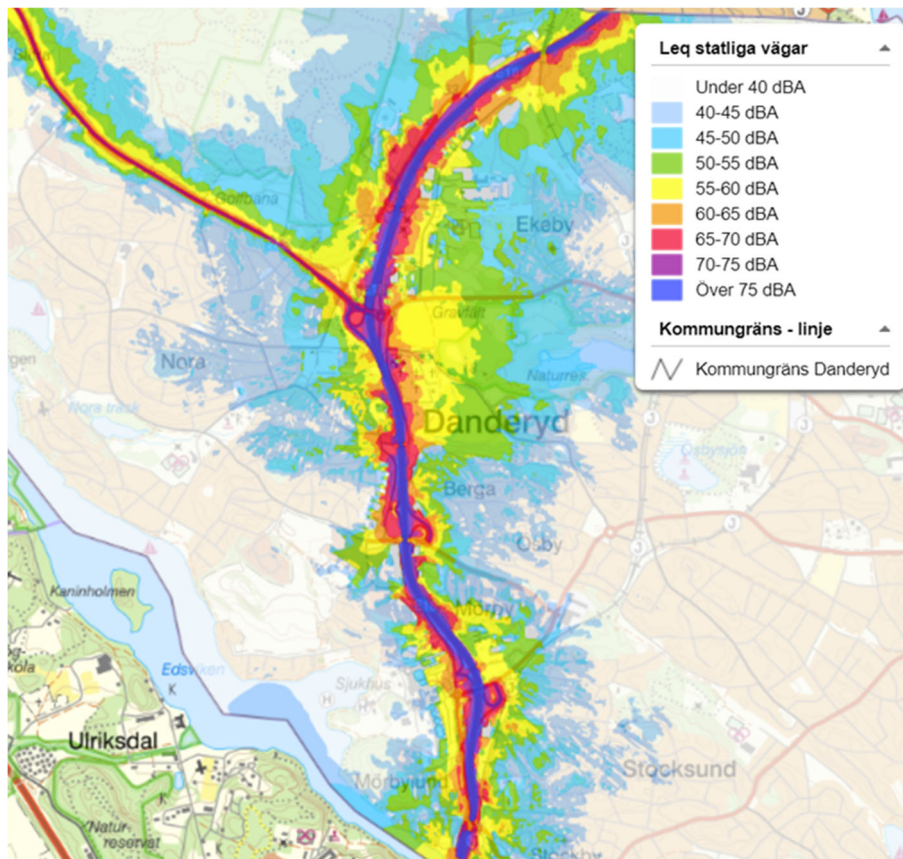
Miljö- och stadsbyggnadskontorets utredning

Remissförfarande

Ärendet har samberetts med sakområdeskunniga på samhällsutvecklingsförvaltningen som inkommit med synpunkter som är inarbetade i miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till yttrande. Synpunkterna har sammanställts i enlighet med den svarsmall som Trafikverket bifogat remissen (bilaga 1).

Nulägesanalys

I Danderyds kommun är Trafikverket ansvarig väghållare för de statliga vägarna E18 och väg 262. E18 är den enskilt största källan till vägtrafikbuller i kommunen. Nedan är en översiktlig bild över bullerutredningen från statliga vägar i Danderyds kommun enligt kommunens senaste bullerkartläggning från 2023.

Det finns fortfarande områden i kommunen som är särskilt bullerutsatta. Miljö- och stadsbyggnadskontoret bör inom ramen för tillsynen gentemot Trafikverket fortsätta bevaka arbetet med bullerskyddsåtgärder så att dessa områden prioriteras. Kontoret gör

Datum
2024-04-10**Diarienummer**
M-2024-232Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Hanna Nilsson

bedömningen, utifrån Trafikverkets karttjänst som kopplas till åtgärdsprogrammet, att det handlar om ca 20 fastigheter i närheten av E18 som framöver kommer att vara föremål för närmare utredning för bullerskyddsåtgärder. Ytterligare ca 10 fastigheter har möjlighet att ansöka om bidrag för fönsteråtgärder från Trafikverket. Samtliga av dessa fastigheter är belägna längs E18 och flertalet av dem är vid Stocksundet, i anslutning till Stocksundsbron, som är ett bullerutsatt område. Vid inkomna klagomål kan kontoret även informera klaganden om möjlighet att ansöka om bidrag för fönsteråtgärder från Trafikverket, i de fall fastigheten är berättigad detta.

Ett antal bullerskärmar finns redan längs E18. Vid väg 262 finns bullerskärmar längs hela sträckan.

Åtgärdsvalsstudie för E18

Utöver Trafikverkets arbete enligt åtgärdsprogrammet och nämndens tillsyn gentemot Trafikverket så kommer arbetet med åtgärdsvalsstudien (ÅVS) för tillgänglighets-, kapacitets- och miljöbrister för E18 Nordost i Stockholms län troligen att ha stor betydelse för bullersituationen i Danderyds kommun framöver. Trafikverket, tillsammans med upphandlad konsult, håller i ÅVS arbetet för E18 och arbetssättet grundar sig på dialog med berörda kommuner och Region Stockholm, trafikförvaltningen. En ÅVS görs tidigt i planeringen för att inblandade parter tillsammans ska få en helhetsbild och hitta hållbara förslag på åtgärder. Miljö- och stadsbyggnadskontoret, tillsammans med samhällsutvecklingsförvaltningen, kommer fortsatt att bevaka bullerpåverkan genom deltagande i arbetsgruppen. Under arbetets gång kan kontoret t.ex. lyfta den totala bullerproblematiken vid Stocksundet samt att Trafikverket kan se över möjliga åtgärder såsom alternativ vägbeläggning för att minska uppkomsten av buller. Ett uppstartsmöte hölls hos Trafikverket den 18 mars och arbetsgruppsmöten kommer under ÅVS arbetets gång att inträffa med jämna mellanrum.

Åtgärdsprogrammets omfattning

Åtgärdsprogrammet har en övergripande karaktär och sammanfattar Trafikverkets planerade och genomförda åtgärdsarbete på nationell nivå. Som mest detaljerat anges antalet bullerutsatta fördelat på regional nivå. Det hade varit önskvärt med information om antal bullerutsatta även per kommun, men kontoret har förståelse för att ett mer övergripande förhållningssätt är nödvändigt för ett nationellt åtgärdsprogram. Detta för att Trafikverket ska kunna prioritera och vidta åtgärder där behovet är som störst ur ett nationellt perspektiv.

Den karttjänst som Trafikverket tillhandahåller som kopplas till åtgärdsprogrammet ger närmare information om vilka fastigheter som kommer att utredas inför bullerskyddsåtgärder. Vidare har kommunen möjlighet att följa upp åtgärdsarbetet på lokal nivå genom dialog med Trafikverket som en del av tillsynen samt via uppdateringar om planerade åtgärder på Trafikverkets hemsida.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret har jämfört föregående åtgärdsprogram med det nya förslaget och noterar att åtgärdsnivån för bostadsfastigheter fortsatt är 65 dBA ekvivalentnivå, dvs, riksdagens etappmål enligt infrastrukturpropositionen.

Datum
2024-04-10**Diarienummer**
M-2024-232Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Hanna Nilsson

Åtgärdsnivån för skolgårdar har sedan föregående åtgärdsprogram sänkts från 65 dBA ekvivalentnivå till 60 dBA ekvivalentnivå. Åtgärdsnivån för vibrationer i bostäder har sänkts från 1,4 mm/s till 0,7 mm/s.

Kontorets och samhällsutvecklingsförvaltningens synpunkter på åtgärdsprogrammet, som återfinnes i svarsmallen (bilaga 1), gäller bland annat önskemål om förtydliganden gällande riktvärden och antal bullerstörda. Vidare efterfrågas ett resonemang från Trafikverket gällande underhåll av redan utförda bullerskyddsåtgärder för att säkerställa att effekten vidhålls över tid. Åtgärdsprogrammet kan även kompletteras med förslag på åtgärder för att minska uppkomsten av trafikbuller, exempelvis påverkansåtgärder för att minska mängden biltrafik, samt en omvärldsbevakning med fokus på vidtagna åtgärder i andra länder inom EU.

Ekologisk hållbarhet

Trafikverket har bullerriktvärden för friluftsområden. Riktvärdena bedöms redan innehållas i större delen av Rinkebyskogens naturreservat och Ekebysjöns naturreservat avseende buller från E18.

Social hållbarhet

Åtgärdsprogrammet för buller bidrar till god bebyggd miljö. Genom åtgärdsprogrammet eftersträvar Trafikverket att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa.

Barn är en särskilt känslig grupp när i fråga om buller. Längs E18 finns ett antal skolor och förskolor, bland annat Fribergaskolan, Kyrkskolan, Mörbyskolan, Stocksundsskolan och förskolan Villa Solvi. Trafikverkets åtgärdsnivå för skolgårdar har sedan framtagandet av föregående åtgärdsprogram sänkts från 65 dBA ekvivalentnivå till 60 dBA ekvivalentnivå vilket är positivt ur ett barnperspektiv.

Ekonomisk hållbarhet

Genom att investeringar i åtgärder prioriteras i de mest utsatta miljöerna där det gör störst miljönytta bidrar Trafikverket till ett hållbart nyttjande av ekonomiska resurser. Samhällsekonomiska beräkningar utgör ett stöd för bedömning av om åtgärderna är ekonomiskt rimliga. Om kostnaden för att uppnå riktvärden bedöms vara orimligt hög i förhållande till nyttan av åtgärden, avser Trafikverket att överväga andra mer kostnadseffektiva åtgärder.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets bedömning

Miljö- och stadsbyggnadskontorets bedömning är att Trafikverket förslag till nytt åtgärdsprogram är övergripande och välformulerat, men att det finns behov av vissa förtydliganden och tillägg. Kontoret bedömer att nämnden kan översända de synpunkter som sammanställts i svarsmallen (bilaga 1) till Trafikverket som svar på remissen.

Datum
2024-04-10**Diarienummer**
M-2024-232Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Hanna NilssonElisabeth Thelin
Bygg- och miljödirektörHelene Boström
Miljöchef

Handlingar som hör till beslutet:

1. Tjänsteutlåtande. Svar på remiss från Trafikverket om åtgärdsprogram för omgivningsbuller 2024–2028
2. Förslag till remissvar. Synpunkter på förslag till Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller, 2024-2028
3. Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordningen om omgivningsbuller, 2024-2028 (remissversion 2024-02-28)
4. Remissmissiv (2024-02-29)

Expedieras
Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se, ange ärendenummer TRV 2024/21713